

Закључак Извештаја о политичким правима српског народа у региону

Пише: Напредни клуб
недеља, 07 август 2011 14:03

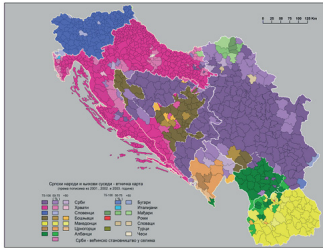
Током протекле године (од августа 2010. до данас) статус српског народа у региону се углавном погоршао. Извесна побољшања забележена су само у Републици Словенији, где српски народ и даље не ужива права националне мањине. Као повољан могуће је оценити положај српског народа у Румунији. Сматрамо да је посебно тежак положај српског народа у Црној Гори где је српски народ подложен систематској дискриминацији и оспоравању права. Такође, у Босни и Херцеговини српски народ и Република Српска изложени су највећем притиску у последњих шест година. Однос Републике Србије према српском народу у БиХ најгори је од 2001. године до данас. У Републици Хрватској није дошло до очекиваног побољшања положаја српског народа. Српском народу није враћен политички статус, није у потпуности спроведен Ердутски споразум, баш као што није регулисано ни питање станарских права неколико десетина хиљада српских прогнаника. Српски народ није у значајно бољем положају у Македонији, где је и даље мета србофобних наступа појединих утицајних политичара. Такође у Македонији још увек није успостављена слобода вероисповести за српски народ. У Републици Мађарској српски народ није добио пуна права која му гарантују устав и закони ове земље. Чини се да скретање политике мађарске владе у десно чини остваривање ових права још у већој мери удаљеним. У Републици Албанији стање се није значајно променило од претходне године.

У односу на претходну годину званична Србија је у великој мери запоставила српски народ у региону.

Буџетска улагања у српски народ у региону и даље су симболична и нису уравнотежена са давањима у овдашње националне мањине, нити са сличним улагањима суседних држава (рецимо Хрватске и Словеније). Политика Србије према српском народу у БиХ, Црној Гори и Хрватској донела је чак и извесне штете политичким интересима српског народа. Афера са Стратегијом Владе Србије према српском народу у дијаспори и региону јасно је показала материјалну зависност, политичку слабост и моралну беду српских власти али и доброг дела политичке елите.

Политика која не тежи позитивној промени и бржем развоју не може бити добра. Одатле и поражавајућа чињеница да се упркос томе што је већина наших препорука уврштена у стратегију владе Србије мало тога променило. Стога, упркос настојањима појединих српских политичара да стање поправе, могуће нам је да поновимо и закључке и

препоруке од прошле године:

Српски народ почетком XXI века

Извештај и политичким правима... налази да је:

1. Република Српска је једини политички ентитет на Балкану који се налази под непрекидним политичким и другим притисцима. Укидање РС, као и умањивање колективних права српског народа у БиХ, раније афирмисаног у случају Словеније, Хрватске, Македоније, Албанаца са Косова и Метохије и из Македоније потиче како од бошњачких политичара, тако и од стране вођства Републике Хрватске, и одређених кругова из САД и ЕУ. Српски народ у Федерацији БиХ не ужива пуну равноправност са другим конститутивним народима, а његов стварни положај је другачији од положаја конститутивних народа у Републици Српској.

2. У Републици Хрватској српски народ је и даље неравноправан. Питање станарских права није ни издалека решено, успешно решавање овог проблема у Босни и Херцеговини није примењено. Повратници нису равноправни са новодосељеним становништвом. На локалним изборима 2009. било је етнички мотивисаних инцидената. Два аутономна котара, успостављена од стране Туђмановог режима укинута су 1997. и 2001. године, Ердутски споразум није примењен у потпуности.

3. Српски народ у Црној Гори још увек нема јасно одређен статус. Грађани српске националности нису равноправно заступљени. У државним установама и управи. Верска права српског народа и статус његове цркве (СПЦ, Митрополије Црногорско-приморске) нису јасно загарантовани и налазе се на мети сталних напада.

4. У БЈР Македонији српски народ не ужива слободу вероисповести! У овој држави је у току процес асимилације српског народа, који је дуго био подстицан од стране званичних власти.

5. Српски народ у Словенији не ужива статус националне мањине. Велики број становника Словеније (већином припадници српског народа) избрисан је из држављанства.

6. Иако уживају пуна права националних мањина Србима у Мађарској и Румунији прети асимилација. Разлог томе је слаба активност Републике Србије на културном плану.

7. Срби у Албанији немају одређен статус. Није познат њихов број. Ипак, они учествују у изради предлога нацрта Закона о правима националних мањина.

Влада Републике Србије пропустила је да:

1. Уврсти обавезе према Србима у региону (прописане словом Устава из 2006) у приоритете свој државне, спољне и привредне политике.

2. Дефинише односе према Србима у региону у новонасталим политичким и економским односима.

3. Препозна значај статуса Срба у региону за развој демократије у Републици Србији, интеграцију и еманципацију њеног друштва.

Влада Републике Србије употребљавала је интересе, права и организације Срба у региону у сврхе унутрашње и страначке политике.

ПРЕПОРУКЕ:

Закључак Извештаја о политичким правима српског народа у региону

Пише: Напредни клуб
недеља, 07 август 2011 14:03

---

1. Република Србија је обавезна да поштује уставом одређене обавезе према Србима у региону.
2. Било би праведно да Република Србија прихвати политичке и економске обавезе према српском народу у региону сразмерне обавезама које извршава према националним мањинама у Србији.
3. Неопходно је раздвојити политику према српском народу који живи у региону и Србима у исељеништву (дијаспори).
4. Уврштавање политике према српском народу у региону међу приоритете спољне политике намеће развијање и прилагођавање дипломатске и конзуларне мреже у региону.
5. Културна сарадња у региону мора да буде интензивирана, усклађена и подређена очувању идентитета српског народа који живи изван државних граница Србије.
6. Република Србија треба да у пуној мери примени Закон о држављанству и омогући припадницима српског народа из региона ступање у држављанство Републике Србије.